

Digitale nieuwsbrief voor kunst, cultuur en onderwijs

Dit is alweer de zevende Cultuurcourant! Met trots kan ik melden dat de eerste leerlijnen theater en dans op dit moment ontworpen worden. Op een aantal scholen worden inmiddels lessen proefgedraaid. En de werkgroep die de leerlijn muziek gaat maken staat in de startblokken! Cultuurweb is daarnaast natuurlijk heel blij dat steeds meer scholen haar weten te vinden en in overleg gaan om de leerlijnen in te voeren. In de herfst zal een derde (extra) ICC-cursus starten, zodat nog meer scholen een eigen cultuurbeleid kunnen ontwikkelen.

Op 22 mei zal de eerste netwerkbijeenkomst plaatsvinden voor culturele organisaties en basisscholen uit Wateringen en Kwintsheul. Bedoeling hiervan is dat scholen en culturele organisaties elkaar kunnen leren kennen, ideeën uitwisselen en eventueel tot samenwerking komen om mooie producten voor de leerlingen te ontwikkelen. En we zijn al weer hard bezig met de voorbereiding van de Kunst & School Conferentie in de nazomer. Dit als vervolg op de succesvolle Kick-off die in september 2013 plaatsvond. We hopen daarbij natuurlijk op net zo'n grote opkomst en net zo veel enthousiasme en betrokkenheid.

Westland Cultuurweb heeft de taak om goede muziekeducatie in te kopen voor de Westlandse kinderen en jongeren tot 21 jaar. U heeft wellicht al vernomen dat Muziekschool Westland heeft aangekondigd als aanbieder te zullen stoppen per 1 juli a.s. Dit betekent dat wij hard werken aan plannen om ervoor te zorgen dat muziekeducatie in Westland goed geborgd en aanwezig kan blijven. Onze visie op muziekeducatie vindt u verderop aan in deze CultuurCourant.

Tot onze grote spijt gaat Piet Vreugdenhil binnenkort stoppen als voorzitter van de Raad van Toezicht van Westland Cultuurweb. Hij acht zijn politieke werkzaamheden niet verenigbaar met het voorzitterschap. Hierbij wil ik Piet alvast van harte bedanken voor zijn inzet voor de Westlandse cultuureducatie. Ik ga er vanuit dat hij kunst en cultuur ook in de politiek een warm hart zal toedragen!

Jeroen Kunstman,
Directeur Westland Cultuurweb

'Cultuureducatie met Kwaliteit' in Westland stimuleert cultuureducatie in het primair onderwijs, de ontwikkeling van doorgaande leerlijnen en de relatie van scholen met hun sociaal-culturele omgeving.

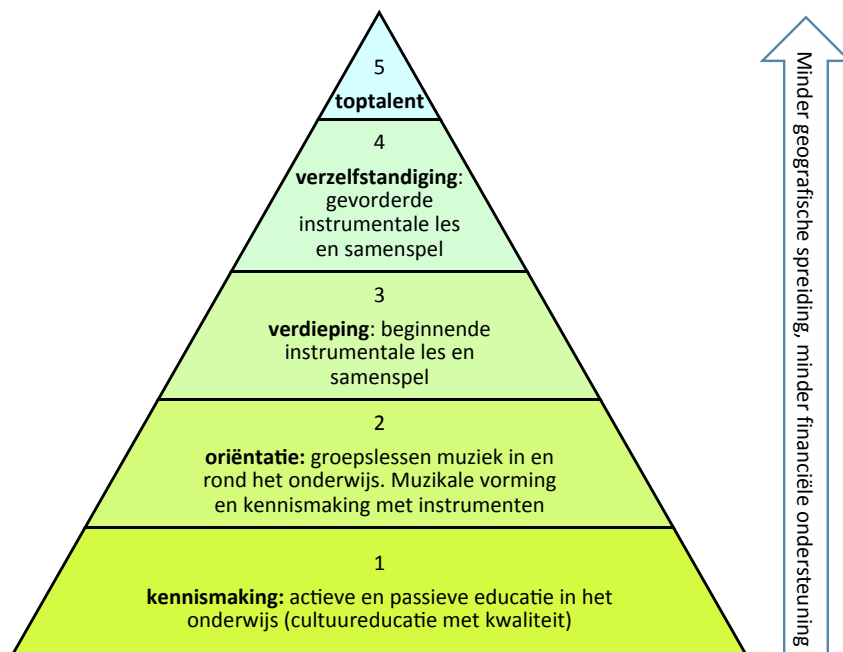
Buitenschoolse muziekeducatie in het Westland

Onlangs maakte Muziekschool Westland bekend dat zij gaat stoppen. Muziekschool Westland heeft jarenlang een grote rol gehad in het aanbod van binnen- en buitenschoolse muziekeducatie in het Westland. Zij verzorgde vele cursussen en instrumentale lessen, ensembles en orkesten. Sinds augustus 2013 ontvangt Westland Cultuurweb subsidie om de buitenschoolse kunsteducatie voor kinderen en jongeren tot 21 jaar in te kopen. Cultuurweb had de afspraak de buitenschoolse muziekeducatie nog tot zeker augustus 2015 bij de muziekschool in te kopen. Met het wegvallen van deze partner ontstaat

nu de belangrijke opdracht om een goed nieuw buitenschools muziekaanbod voor het Westland in te kopen. Bedoeling hiervan is dat zo veel mogelijk kinderen op verschillende niveaus de mogelijkheid krijgen buitenschools muzieklessen te volgen, in orkesten en ensembles te spelen en op te treden. Er wordt gestreefd naar een rijk en gevarieerd aanbod. Daarnaast is continuïteit van het onderscheidende aanbod van de muziekschool en voor haar huidige leerlingen natuurlijk van belang. Cultuurweb zal hierbij een aantal uitgangspunten hanteren. Deze uitgangspunten komen tot uitdrukking in de zogenaamde piramide van de culturele levensloop:

Fase 1

In deze fase worden alle kinderen bereikt d.m.v. de cultuureducatie in het onderwijs. Westland Cultuurweb ontwikkelt hiervoor in het kader van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit op dit moment de leerlijnen. Hieronder valt ook een leerlijn muziek, die in 2014 klaar moet zijn. Deze leerlijnen zijn bedoeld voor de leerkrachten van

het basisonderwijs en zijn gratis beschikbaar via Westland Cultuurweb, die tevens ondersteuning zal geven bij implementatie en scholing. Het onderwijs kan daarnaast haar eigen budget van 10.90 euro per leerling inzetten voor aanvullend aanbod uit het Westlandse culturele veld en daarbuiten.

Fase 2

In deze fase dient een breed en laagdrempelig aanbod aan oriënterende cursussen muziek te ontstaan. Deze cursussen vinden dicht bij huis plaats. Het ligt voor de hand hiervoor een plek te zoeken in de buitenschoolse opvang, rond het onderwijs en bij brede scholen. Cursussen bestaan deels uit algemene muzikale vorming (zingen, samenspelen) en deels uit kennismaking met instrumenten. Het doel is tweeledig: kwalitatief goede muzikale vorming waarbij plezier voorop staat enerzijds, en doorstroming naar instrumentaal onderwijs (fase 3 en 4) anderzijds. Inmiddels zijn hiervoor gesprekken met diverse buitenschoolse opvangorganisaties gestart.

Fase 3

Hier kiezen kinderen een instrument. De lessen zijn laagdrempelig. Dit kan zowel individueel als in groepsverband. Cultuurweb is van mening dat hiervoor een breed en over het Westland gespreid aanbod moet ontstaan, door verschillende organisaties. Lessen in popmuziek, klassieke muziek en zang. Lessen rond de harmonieverenigingen, bij particuliere docenten of bij bestaande dan wel nieuw op te richten organisaties. Het aanbod dient rijk en gevarieerd te zijn. Voorwaarde hierbij is dat instrumentale les zo veel mogelijk gepaard gaat met samenspel en optreden.

Fase 4

Deze fase kenmerkt zich door verzelfstandiging. Kinderen en jongeren kiezen er heel bewust voor om door te gaan omdat het hun passie is geworden. Ze spelen vaak in orkesten, bandjes en combo's, en treden daarmee ook op. De sociale component van hun hobby speelt een grote rol. Door hun intrinsieke motivatie is spreiding hier minder van belang.

Fase 5

Een enkeling zal blijken over meer dan gemiddeld talent te beschikken. Deze talenten zullen eventueel doorstromen naar een vakopleiding dan wel in hun volwassen leven met bovengemiddelde passie en kwaliteit hun hobby voortzetten.

Een meer uitgebreide versie van deze visie is te vinden op de [site van Cultuurweb](#). Daar is tevens te lezen op welke gebieden en onder welke voorwaarden de inkoop door Cultuurweb de komende weken zal plaatsvinden. Vanaf de tweede helft van mei zal Cultuurweb in gesprek gaan met verschillende partners om te bepalen bij wie de inkoop van de muzikeducatie vanaf augustus plaats zal vinden. Organisaties die hiervoor ideeën hebben en in gesprek willen kunnen contact met ons zoeken via info@westlandcultuurweb.nl.

Cultuureducatie op de PWA-school = ontdekkingstocht aanbieden

'Ik denk bij het woord cultuureducatie terug aan wat mijn ouders mij lieten zien, aan de culturele uitjes die we maakten. Aan bezoeken, bekijken en interesse kunnen krijgen voor alles wat met kunst en cultuur te maken heeft. Cultuureducatie betekent voor mij dat je een kind zelf kan laten ontdekken wat het onder cultuur verstaat, en dat het zijn of haar eigenheid daarin mee kan nemen', aldus Gert-Jan Vinke, directeur van de Prins Willem-Alexanderschool (PCPO) in 's-Gravenzande. Deze basisschool staat zelf ook aan de start van een ontdekkingstocht, namelijk hoe cultuureducatie in het onderwijsprogramma te brengen.

De aanzet voor een meerjarenplan dat bij de

PWA-school past, wordt gedaan door leerkracht Beja van der Most-van Tienen. Zij volgt sinds januari de ICC-cursus (Intern Cultuurcoördinator), onderdeel van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit in Westland. 'Gert-Jan opperde de cursus in het team om cultuureducatie breed de school in te gaan brengen en ik voelde er direct voor. Ook bij mij kwam die 'dichtbij-gedachte' in me op. Wij hebben twee jongens in de basisschoolleeftijd en maken grif gebruik van onze museumjaarkaarten. Toen ik naar een motivatie zocht voor meer cultuureducatie in onze school, was de conclusie eigenlijk heel simpel: als ouder geef je kunst en cultuur aan je kinderen mee, en datzelfde wil je als leerkracht meegeven aan de leerlingen.'

Inspiratie

Gluren bij de burenen!

In België is cultuureducatie net zo in beweging als in Nederland. Laat u inspireren door de burenen!

Hoe kijken leerkrachten in België naar cultuureducatie?

Verslag van de Dag van de Cultuureducatie (in samenwerking met het Nederlandse LKCA) in België:

Ouders in de klas!

Gezien bij Cultuureducatie Community

*Van de inspectie:
Schooljaar 2012/2013*

Beja kreeg vanuit de directie en het team de vrije hand. 'Een eerste conclusie was dat op onze school het 'creatieve doe-gedeelte' sterk aanwezig is. Maar er is natuurlijk meer, zoals cultureel erfgoed, mediawijsheid et cetera.' De diversiteit van talent binnen het eigen leerkrachtenteam speelt een grote rol in het cultuureducatieplan in wording. En dus ben ik gaan inventariseren. "Waar ligt jouw sterke kant, wat is jouw persoonlijke interesse?" was mijn vraag aan de collega's. En die vraag riep mooie antwoorden op: dans, digitale kracht, kunstgeschiedenis! Om maar een paar voorbeelden te geven.'

Centraal in het meerjarenplan staan doorgaande leerlijnen. 'We maken cultuurkaarten voor de groepen, als administratievorm om goed te kunnen volgen wat we de leerlingen in hun schoolloopbaan aanbieden', vertelt Beja. 'En we zoeken bij het opstellen van de leerlijnen naar aansluiting op de leerstof in de diverse groepen. Vragen aan de leerkrachten wat zij daarbij nodig hebben. Het komende schooljaar starten we voor de groepen 5 t/m 8 met drie blokken van drie cultuururen. En we volgen de leerlingen van groep 7 nauwgezet om te kijken of zij het jaar erop als achtstegroepers de leerlingen in de onderbouw tijdens de cultuururen kunnen begeleiden.'

'Het meerjarenplan is in ontwikkeling, we staan aan het begin en dat is prima', vult Gert-Jan aan. 'Noem het onze eigen ontdekkingstocht naar die culturele ontdekkingstocht voor onze leerlingen. Met binnenkort een gecertificeerd ICC'er en sinds dit schooljaar onze eigen cultuurcommissie. Maar ook: een oudercommissie die de waarde inziet van cultuureducatie aan het kind. Heel waardevol.'

'Kinderen laten zien en doen, en daarmee hun authenticiteit laten vinden'

De foto van het schilderij in de kamer van Gert-Jan, gemaakt door Lisanne Vinke. 'Ik gebruik het vaak om een gesprek op gang te brengen door te vragen "Wat zie jij erin?"'

Link naar youtube

Filmpje gemaakt door leerlingen ter ere van de opening van het nieuwe bijgebouw.

Goed muziekonderwijs voor een mooie muzikale carrière

‘De opbrengst van muziekeducatie is dat miljarden mensen over de hele wereld kunnen genieten van muziek, welke muziekvorm dan ook’, zo stelt Henk van den Bos, voorzitter van de Stichting Regionaal Muziekonderwijs (SRMO).

De SRMO bestaat sinds 2006 en biedt een officieel erkende muziekopleiding aan leerlingen van Westlandse muziekverenigingen. ‘Dat zijn vooral muzikanten binnen de HaFaBra (harmonie, fanfare en brassband)’, legt Henk van den Bos uit. ‘Nieuwe muzikanten in de dop die zich als lid bij een vereniging aanmelden, kunnen bij ons voor de opleiding worden aangemeld.’ Zeven muziekverenigingen in Westland maken van deze weg gebruik en er zijn er die zelf leerlingen opleiden. De SRMO is als eerste in Nederland met dit opleidingsmodel begonnen. Centraal staat flexibiliteit. De docenten, gekwalificeerde musici, zijn zzp’ers waardoor vraag en aanbod goed op elkaar kunnen aansluiten.

Aan een muzikale ‘loopbaan’ kun je natuurlijk op elke leeftijd beginnen, maar in de opleiding van de SRMO zit vooral ook veel jeugd. Henk van den Bos: ‘In totaal krijgen 244 leerlingen die bij de muziekverenigingen zijn aangesloten momenteel les, waarvan 174 via de SRMO. Statistisch gezien is acht jaar een geschikte leeftijd om een instrument te gaan leren bespelen. Elke leerling volgt eerst een aantal proeflessen zodat de docenten kunnen zien wat de muzikale aanleg en inzet is. Vervolgens krijgen zij het hele jaar door één-op-één les gedurende 20 minuten met huiswerk voor de volgende keer. Na zo’n twee jaar volgt het A-examen waarna je in het jeugdorkest van de vereniging kan spelen of in een ensemble. Ga je door voor het B-examen dan kun je vanaf dat moment bij de meeste harmonieën mee gaan spelen in het grote orkest.

Een uiteindelijk behaald D-examen geeft je toegang tot het conservatorium. Tot welk opleidingsniveau je gaat, bepaal je zelf.’

Henk van den Bos schat in dat er in Westland rond de 800-900 jeugdleden bij de harmonieën spelen. Zijn eigen verhaal is een mooi voorbeeld van een muzikale carrière. ‘Ik startte toen ik acht jaar was als jeugdlid bij de Honsels Harmonie in Honselersdijk en ben sindsdien non-stop met muziek bezig gebleven. Toen ik begon met werken werd het lastiger les te volgen dus ik ben gestopt na mijn C-examen. Daarnaast had ik ook niet de ambitie om professioneel muzikant te willen worden.’ Dat neemt niet weg dat hij heel veel speelt en zich bleef doorontwikkelen. Nog steeds is hij vaste muzikant bij zijn eigen vereniging, wordt hij regelmatig gevraagd om bij andere orkesten mee te spelen en is hij hoornblazer in Blaaskwintet Hi-Five dat optredens over de hele wereld verzorgt.

‘Muziekverenigingen hebben echt een plaats in samenleving. Leren spelen, concerten geven, genieten. Maar voor optimaal muziekplezier is een goede basis heel belangrijk. Vanuit die blik geven wij invulling aan de opleiding. Noten leren spelen, technische vaardigheden aanleren, goede ademhaling: krijg je de basis direct goed aangeleerd dan kun je het meeste uit je muzikaliteit halen. Vergelijk het maar met autorijles. Krijg je de auto niet onder de knie dan wordt autorijden nooit zo leuk als het kan zijn en stap je uiteindelijk liever niet meer in. Zonde als talent zo verloren gaat!’

Meer informatie: www.srmo.nl

Colofon

CultuurCourant Westland is een uitgave van Westland Cultuurweb. Deze digitale nieuwsbrief bericht over kunst, cultuur en onderwijs in Westland.

Redactie:

Jeroen Kunstman
Wendy van Es
Debby Haring
Kate van Elswijk

Vormgeving:

Mangoa Ontwerp

Nieuwsbrief

Heeft u deze CultuurCourant doorgestuurd gekregen via een bekende en wilt u de nieuwsbrief standaard ontvangen?

Stuur een berichtje o.v.v. 'neem mij op in de verzendlijst CultuurCourant' naar info@westlandcultuurweb.nl

@Cultuurweb

facebook.com/westlandcultuurweb

website: www.westlandcultuurweb.nl

Knutselen

Ik ben zo vrij om dit keer een lans te breken voor iets waar elk kind recht op heeft; de Vrijheid van Knutseluiting. Ja, met hoofdletters! Natuurlijk weet ik als leerkracht dat kinderen gedurende hun basisschoolperiode knutselvaardigheden moeten leren. Bijvoorbeeld een rolletje omplakken, het schuine kruis vouwen of stroken vlechten. Als je die basishandigheidjes onder de knie hebt, kun je ze toepassen in alle knutseluitdagingen die je daarna nog tegenkomt. En hier zit 'm precies de kneep. Komen we daar in het onderwijs nog wel voldoende aan toe? Aan de muur hangen 25 precies dezelfde paashaasjes op een rijtje. Die vouwtechniek is maar weer mooi geoefend. Maar waar is de eigen inbreng van de kinderen? Mogen ze in ieder geval zelf bepalen welke kleuren ze gebruiken? Had het ook een gevouwen kip mogen zijn? Wordt er überhaupt wel eens gevouwen zonder dat de juf of meester zegt wat het moet worden? Terwijl kinderen snakken naar Vrijheid van Knutseluiting. En het is niet moeilijk om dat recht in te bouwen in je knutsel-les. Een vrije keuze in materialen of afwerking creëert al ruimte voor eigen creativiteit. De talentvolle leerlingen met een aangeboren 'knutselknobbel' bedenken vaak variaties of oplossingen waar je zelf als leerkracht ook niet op was gekomen. Dat is fantastisch! Hun klasgenootjes leren roeien met de riemen die zij zelf hebben maar kunnen ook de hogere knutselkunsten afkijken. En dat is geen na-apen maar gebruik maken van elkaars kwaliteiten. Veel knutselplezier!

Debby Haring,
Leerkracht WSKO Andreashof in Kwintsheul